

Аналіз діяльності психологічної служби закладів освіти Броварської міської територіальної громади

Психологічна служба у системі освіти України – важлива частина цілісної системи освіти, яка поєднує в собі науковий, прикладний, практичний та організаційний аспекти. Вона функціонує як єдина система, яка сприяє створенню умов для інтелектуального і соціального розвитку здобувачів освіти, для збереження психічного здоров'я та надання соціально-психологічної підтримки всім учасникам освітнього процесу.

Метою діяльності психологічної служби є сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, охорони психічного здоров'я, надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей та завдань системи освіти. Досягнення цієї мети здійснюється завдяки реалізації працівниками психологічної служби закладів освіти наступних завдань:

- надання психологічної підтримки та допомоги педагогам, учням та їх батькам в складних життєвих ситуаціях;
- підвищення рівня психологічної компетентності учасників навчально-виховного процесу;
- попередження негативних явищ в учнівському середовищі;
- формування в учнів навичок здорового способу життя;
- створення сприятливого соціально-психологічного клімату в педагогічних та учнівських колективах навчальних закладів.

У соціальних педагогів на першому місці функції соціальної допомоги та захисту:

- дослідження основних проблем учнівської молоді, прогнозування їх впливу на особистість;
- виявлення особливостей виховання у сім'ї;
- формування толерантних міжособистісних стосунків;
- допомога та підтримка дітям;
- супровід дітей соціально незахищених категорій з метою підвищення їхнього соціального статусу (виявлення порушень прав дітей та їх захист; відвідування дитини вдома, вивчення умов її життя, виховання і розвитку; правову просвіту батьків чи опікунів щодо прав дітей).

З метою підвищення професійного рівня фахівців у місті діяли чотири професійні спільноти: ПС практичних психологів ЗДО – голова ММО Кріль І.А., практичний психолог ЗДО «Перлінка»; ПС практичних психологів ЗЗСО та ПНЗ – Нечай О.М., консультант ЦПРПП; ПС соціальних педагогів – Коноплицька Н.О., соціальний педагог; „Школа молодого фахівця”; ПС вчителів-логопедів логопедичних пунктів – голова Здор О.В.; та проводяться тематичні тренінги з розвитку професійних навичок,.

У 2021-2022 н. р. було організовано проведення для педагогів ЗНЗ, ПНЗ та ЗДО: 7 семінарів-практикумів; 2 інструктивно-методичних наради, 2 онлайн конференції. Більш ширше психологи почали використовувати інші

форми навчально-методичного забезпечення: творчі, динамічні, фокус-групи, майстер-класи. Проводились індивідуальні та групові консультації для фахівців служби. Організовувалось проведення спільних семінарів-нарад із співробітниками ЦСССДМ, ССД; засідань круглих столів з обміну досвідом роботи.

Серпень: «Тьюторинг як освітній метод розвитку індивідуальної особистості».

Вересень: інструктивно-методична нарада для практичних психологів ЗДО «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2021/2022 н.р.»;

інструктивно-методична нарада для соціальних педагогів «Про пріоритетні напрями діяльності соціальних педагогів у 2021/2022 н.р.».

Жовтень: засідання інтервізійної групи практичних психологів ЗДО «Адаптація дошкільників до умов закладу дошкільної освіти»;

засідання інтервізійної групи практичних психологів ЗЗСО;

Організація виїзних курсів підвищення кваліфікації асистентів вчителів Броварської міської територіальної громади які працюють в умовах інклюзивного навчання відповідно до вимог Концепції «Нова українська школа» (2 групи);

Семінар-тренінг для практичних психологів ЗЗСО «Використання метафорично-асоціативних зображень у профілактичній та корекційній роботі практичного психолога».

Листопад: засідання інтервізійної групи практичних психологів ЗДО «Дитяча образа»;

засідання інтервізійної групи практичних психологів ЗЗСО «Організація психологічного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами»;

Спільно з педагогами Міського центру комплексної реабілітації дітей з інвалідністю Броварської міської ради Броварського району Київської області онлайн-конференція «Реабілітаційні технології в роботі корекційних педагогів»;

Організація та проведення II (регіональний) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з трудового навчання (обслуговуюча праця);

Організація виїзних курсів підвищення кваліфікації асистентів вчителів Броварської міської територіальної громади які працюють в умовах інклюзивного навчання відповідно до вимог Концепції «Нова українська школа» (1 група)

Грудень: онлайн семінар «Освіта проти насильства: методи профілактики та алгоритми реагування» спільно з відділом дошкільних, позашкільних закладів та виховної роботи Управління освіти і науки Броварської міської ради Броварського району Київської області.

Семінар-тренінг «Вирішення конфліктів методами ненасильницького спілкування».

Практичний семінар «Особливості поведінки особистості в залежності від порядку народження»;

Семінар: «Рання діагностика порушень писемного мовлення в дітей тяжкими вадами мовлення» для вчителів-логопедів логопедичних пунктів

Засідання інтервізійної групи практичних психологів ЗЗСО

Організація емінару-тренінгу для директорів закладів загальної середньої та позашкільної освіти «Тайм-менеджмент: методи ефективного управління часом»

Січень-лютий: Серія майстер-класів: «Правопівкульне інтуїтивне малювання, як засіб профілактики та корекції емоційного вигорання педагогів».

Лютий: Організація та проведення засідання науково-методичної ради Управління освіти і науки Броварської міської ради

Березень: підбір, опрацювання та публікація матеріалів для працівників психологічної служби у Viber групах (Перша психологічна допомога, "Як заспокоїти себе і дитину", матеріалів для дітей, які перебувають у бомбосховищах для розповсюдження у батьківських групах.

Квітень: Організація та проведення корекційного тренінгу для дітей із внутрішньо переміщених сімей

Участь і виступ у онлайн-семінарі відділу практичної психології і соціальної роботи КОШОПК «Коло підтримки»

Проведення онлайн-опитування працівників психологічної служби «Робота з дітьми, сім'ями, які були переміщені (ВПО)»

Організація і проведення онлайн-семінару для практичних психологів ЗДО «Арт-терапевтичні техніки стабілізації нервової системи»

За результатами аналізу даних звітів надісланих із закладів освіти

навчальному році, кількість фахівців психологічної служби БТГ становить 54 особи, з них: практичних психологів – 40 осіб, соціальних педагогів – 14 осіб

Практичні психологи					
місто		село (селище)		всього	
нормативна потреба	к-сть наявних ставок	нормативна потреба	к-сть наявних ставок	нормативна потреба	к-сть наявних ставок
31,5	32	4	4	35,5	36
Соціальні педагоги					
місто		село (селище)		всього	
нормативна потреба	к-сть наявних ставок	нормативна потреба	к-сть наявних ставок	нормативна потреба	к-сть наявних ставок
11	11	2	3	13	14

Діяльність її ґрунтується на засадах професійної компетентності та відповідальності, індивідуального підходу, доступності соціально-педагогічних та психологічних послуг, системності у здійсненні професійної діяльності, людиноцентризму та партнерства, конфіденційності та дотримання норм професійної етики.

Напрями роботи: навчальний, просвітницький, профілактичний, діагностичний, корекційний, консультаційний.

Психологічна служба у системі освіти БТГ накопичила значний позитивний досвід роботи, що підтверджує кількість звернень до фахівців психологічної служби, проведенням індивідуальних, корекційних занять та консультацій.

Кількість звернень до працівників психологічної служби закладів освіти Броварської територіальної громади

	Практичні психологи	Соціальні педагоги
Батьки	2535	705

Педагоги	2843	1233
Діти	1552	716
Інші зацікавлені особи, представники громадськості	116	120

**Звернення до працівників психологічної служби у
період воєнних дій**

	Звернення	К-сть звернень	
		до практичних психологів	до соціальних педагогів
Робота з дітьми, сім'ями, які були переміщені (ВПО) з інших областей (вказіть загальну кількість осіб ВПО, які отримали психосоціальну та соціально-педагогічну допомогу) за період воєнних дій			
1.	Діти	580	43
2.	Батьки / законні представники	164	5
3.	Інші члени родини	27	21
4.	Педагогічні працівники	62	11
5.	Маломобільні групи населення (люди з інвалідністю, люди похилого віку)	16	3
Робота дітьми, сім'ями з числа постраждалого населення (особи, які перебувають у місцях постійного проживання) вказіть загальну кількість осіб з числа постраждалого населення, які отримали психосоціальну та соціально-педагогічну допомогу за період воєнних дій			
1.	Діти	417	28
2.	Батьки / законні представники	437	1735
3.	Інші члени родини	39	21
4.	Педагогічні працівники	133	27
5.	Маломобільні групи населення (люди з інвалідністю, люди похилого віку)	17	12

Запровадження воєнного стану в Україні актуалізує питання психологічної підтримки і допомоги всім учасникам освітнього процесу. Одним із важливих пріоритетів в діяльності закладів освіти на сьогодні є забезпечення психологічної стійкості учасників освітнього процесу, які страждають від російської воєнної агресії. З огляду на це, досить важливо налагодити взаємодію з учасниками освітнього процесу за допомогою

інформаційно-комунікаційних технологій, проведення консультування через електронний «Кабінет психолога/соціального педагога», що створені на веб-сайтах закладів освіти; здійснення інформаційної підтримки щодо джерел консультування, куди саме можна звернутися, розмістивши повідомлення у месенджер Facebook-сторінки, чат Telegram-каналу Viber тощо.

На це спеціалістів служби орієнтує й Міністерство освіти і науки України (лист від 29.03.2022 № 1/3737-22 «Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні», лист УНМЦ практичної психології і соціальної роботи від 14.03.2022 № 32 «Про організацію соціально-психологічної допомоги працівниками психологічної служби»)

В умовах воєнного стану, введеного в Україні з початком повномасштабного військового вторгнення на територію нашої держави збройних сил російської федерації, з метою надання психологічної підтримки населенню та формування у громадян навичок первинної психологічної допомоги і самопомоги під час війни психологи закладів освіти БТГ пройшли навчання:

Програма «Діти і війна. Техніки зцілення», «Ра_Діти знову», «Створення безпечного середовища в умовах війни» (Глобал офіс), «Емоційна підтримка учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану», «Травмодукація і перша психологічна допомога», «Helping to Cope» унікального українсько-німецького проєкту PREVENT, «Травми війни. Техніки зцілення»